

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 170/2003 (Α 140)

«Καθορισμός διοικητικών κυρώσεων, οργάνων και διαδικασία επιβολής τους στα διοικητικά όργανα των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου και στους ιδιοκτήτες των λεωφορείων του Ν. 2963/2001».

Ο πρόεδρος της ελληνικής δημοκρατίας

Έχοντας υπόψη

1. Τις διατάξεις:

α) του άρθρου, 17 του Ν. 2963/2001 (Α' 268) - Οργάνωση και λειτουργία των δημοσίων επιβατικών μεταφορών με λεωφορεία, τεχνικός έλεγχος οχημάτων και ασφαλείας χειρσαίων μεταφορών και άλλες διατάξεις»,

β) του άρθρου 29α του Ν. 1558/1985 (Α' 137) «Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα όπως σε αυτό προστέθηκε το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 154) και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (Α' 125).

2. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Την 162/2003 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

1. Συνιστάται σε κάθε νομό που έχει έδρα συγκοινωνιακός φορέας, Πειθαρχικό Συμβούλιο, έργο του οποίου είναι η επιβολή διοικητικών κυρώσεων στα διοικητικά όργανα των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου και στους ιδιοκτήτες λεωφορείων.

Ειδικότερα, στο νομό Αττικής, συνιστώνται δύο Πειθαρχικά Συμβούλια, ένα στην περιφέρεια αρμοδιότητας του Νομάρχη Αθηνών και ένα στην περιφέρεια αρμοδιότητας του Νομάρχη Πειραιώς.

2. Με απόφαση του οικείου Νομάρχη, το Πειθαρχικό Συμβούλιο συγκροτείται από:

α) Τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ως Πρόεδρο.

β) Έναν εκπρόσωπο της οικείας αστυνομικής αρχής.

γ) Έναν εκπρόσωπο του Νομαρχιακού Συμβουλίου.

δ) Έναν εκπρόσωπο της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ) του νομού.

ε) Έναν εκπρόσωπο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Αυτοκινητιστών Υπεραστικών Συγκοινωνιών (ΠΟΑΥΣ) ή της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Αστικών Λεωφορείων (ΠΟΙΑΛ), κατά περίπτωση, ο οποίος δεν θα πρέπει να είναι μέτοχος, ή ιδιοκτήτης ή απασχολούμενος με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στο οικείο ΚΤΕΛ.

Τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου υπό τα στοιχεία (α) έως (ε) προτείνονται με τους αντίστοιχους αναπληρωτές τους από τον Διοικητή της οικείας αστυνομικής αρχής στην περίπτωση (β), από τον Πρόεδρο του Νομαρχιακού Συμβουλίου στην περίπτωση (γ), από το αρμόδιο όργανο της ΤΕΔΚ στην περίπτωση (δ) και από την ΠΟΑΥΣ ή την ΠΟΙΑΛ στην περίπτωση (ε).

Εάν η ΤΕΔΚ του νομού δεν προτείνει τον εκπρόσωπό της εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου του Νομάρχη για ορισμό εκπροσώπου, το Πειθαρχικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα και χωρίς το μέλος αυτό.

Χρέη Γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, που με τον αναπληρωτή του ορίζεται από τον οικείο Νομάρχη.

3. Στο Συμβούλιο δύναται να παρίσταται και εκπρόσωπος του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του συγκοινωνιακού φορέα χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε Περιφέρειες και Δήμους, μετά την κατάργηση των Νομαρχών, Νομαρχιακών Συμβουλίων και Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων βλέπε σχετικά άρθρα Ν. 3852/2010 (Α 138) «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ».

Άρθρο 2 ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Το αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο:

1. Από 146 έως 1000 €, για παράβαση του άρθρου 8 του Ν. 2963/2001, ήτοι, μη εκτέλεση του καθορισμένου, με απόφαση του οικείου Νομάρχη, υποχρεωτικού δρομολογίου.

2. Από 700 έως 1500 €, για παραβάσεις του άρθρου 9, ήτοι για:

α) Επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών σε αστική περιοχή, κατά την εκτέλεση κοινού δρομολογίου ενδονομαρχιακής υπεραστικής επιβατικής γραμμής, ή γραμμής που συνδέει πρωτεύουσες ή άλλους δήμους ή κοινότητες ομόρων νομών, όταν υπάρχει αστική συγκοινωνία για το σύνολο της διαδρομής των επιβατών αυτών ή δρομολόγιο του υπεραστικού οικείου ΚΤΕΛ σε χρόνο μικρότερο των 2 ωρών μετά τη διέλευση του λεωφορείου.

β) Επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών σε ενδιάμεσες στάσεις, διανομαρχιακών υπεραστικών επιβατικών γραμμών κατά την εκτέλεση υπεραρχικών δρομολογίων.

γ) Επιβίβαση επιβατών, κατά την εκτέλεση ταχέων δρομολογίων διανομαρχιακών υπεραστικών επιβατικών γραμμών που συνδέουν πρωτεύουσες νομών ή άλλες πόλεις αυτών με την Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη ή με πρωτεύουσες ή πόλεις νομών, από πρωτεύουσες ή πόλεις ενδιάμεσων της γραμμής νομών και αποβίβαση αυτών μέσα στα όρια του νομού του τέρματος της γραμμής ή σε άλλες ενδιάμεσες πρωτεύουσες ή πόλεις, όταν ο επιβάτης μπορεί να εξυπηρετηθεί από δρομολόγιο ΚΤΕΛ που έχει έδρα τον ενδιάμεσο νομό μέσα σε διάστημα δύο {2} ωρών πριν ή μετά τη διέλευση του λεωφορείου.

δ) Επιβίβαση επιβατών κατά την επιστροφή, με ταχεία δρομολόγια, στην έδρα του ΚΤΕΛ, από τα όρια των νομών του τέρματος της γραμμής και αποβίβαση αυτών μέσα στα όρια άλλων ενδιάμεσων νομών ή επιβίβαση επιβατών κατά την εκτέλεση των ίδιων δρομολογίων (της επιστροφής) από πρωτεύουσες ή άλλες πόλεις των ενδιάμεσων νομών που διέρχεται η γραμμή και η αποβίβασή τους σε άλλες ενδιάμεσες στάσεις όταν ο επιβάτης μπορεί να εξυπηρετηθεί από δρομολόγιο ΚΤΕΛ που έχει έδρα τον ενδιάμεσο νομό μέσα σε διάστημα δύο (2) ωρών πριν ή μετά τη διέλευση του λεωφορείου.

3. Από 800 έως 1200 €, για παραβάσεις της παρ. 6 του άρθρου 10, ήτοι:

α) Τοποθέτηση οποιουδήποτε εξαρτήματος ρύψης νομισμάτων ή συλλογής αυτών σε αστικό ή υπεραστικό λεωφορείο χωρίς την έκδοση του αναλόγου εισιτηρίου από κατάλληλα μηχανήματα.

β) Μη τοποθέτηση εκδοτικού ακυρωτικού μηχανήματος εισιτηρίων σε λεωφορείο που εξυπηρετεί αστικές γραμμές.

γ) Μη συμμόρφωση ιδιοκτήτη υπεραστικού λεωφορείου, σε απόφαση των διοικητικών οργάνων του φορέα του, για τοποθέτηση εκδοτικού ή ακυρωτικού μηχανήματος στο λεωφορείο του.

4. Από 800 έως 1500€, για παραβάσεις του άρθρου 15, ήτοι:

α) Μη εξυπηρέτηση των τακτικών λεωφορειακών γραμμών που υπάγονται σε καθένα από αυτά.

β) Δρομολόγηση λεωφορείου που στερείται ισχύοντος δελτίου τεχνικού ελέγχου ή δεν έχει ευπρεπή εμφάνιση και δεν είναι καθαρό.

γ) Μη είσπραξη του καθορισμένου αντιτίμου εισιτηρίου και μη ανάρτηση σε εμφανή θέση του ισχύοντος τιμολογίου.

δ) Μη τήρηση με ακρίβεια του χρόνου εκτέλεσης των καθορισμένων δρομολογίων και μη δρομολόγηση εκτάκτων όταν το απαιτούν οι ανάγκες.

ε) Μη τοποθέτηση πινακίδων αφετηριών και στάσεων και η διατήρηση σε καλή κατάσταση τους σταθμούς, πρακτορεία άφιξης και αναχώρησης λεωφορείων και στέγαστρα, αναμονής επιβατών.

στ) Μη κράτηση θέσεως σε επιβάτη.

ζ) Απώλεια αποσκευών επιβάτη και ασυνόδευτων μικροδεμάτων.

η) Άρνηση μεταφοράς, ζώων συνοδείας αναπήρου ή μικρών κατοικίδιων (ζώων) που μεταφέρονται με κατάλληλα για το σκοπό αυτό μέσα.

θ) Μεταφορά εύφλεκτων και εκρηκτικών υλών.

ι) Μη επιστροφή του 70% της τιμής του εισιτηρίου, σε περίπτωση ακύρωσης της κράτησης θέσεως δρομολογίου υπεραστικής γραμμής, οκτώ (8) ώρες τουλάχιστον πριν της αναχώρησης του λεωφορείου, ή το 50% μέσα σε οκτώ (8) ώρες πριν την ώρα αναχώρησης.

ια) Μη τροποποίηση εισιτηρίου υπεραστικής γραμμής, για άλλη ημερομηνία του ταξιδιού επιβάτη, ή άρνηση μεταβίβασης του εισιτηρίου σε άλλο πρόσωπο χωρίς καμία επιβάρυνση του προσώπου αυτού.

ιβ) Απρεπής συμπεριφορά.

ιγ) Κάπνισμα κατά τη διάρκεια του δρομολογίου.

ιδ) Μη λειτουργία κλιματιστικού (θέρμανση - ψύξη) του λεωφορείου.

ιε) Έλλειψη φροντίδας και ενδιαφέροντος για επιβάτες που χρήζουν βοήθειας (έγκυες, ηλικιωμένοι, άτομα με ειδικές ανάγκες).

ιστ) Μη καταβολή της προβλεπόμενης αποζημίωσης σε επιβάτη για απώλεια αποσκευών ή ασυνόδευτων μικροδεμάτων,

5. Στους υπότροπους για την ίδια παράβαση, επιβάλλεται ως πρόστιμο το ποσό των:

α) 1500-1.800€, για τη πρώτη φορά,

β) 1810-2.000 €, για τη δεύτερη φορά,

γ) 2010 - 2.934 €, για την τρίτη φορά,

δ) Για κάθε επιπλέον φορά 2.934 €.

6. Οι οριζόμενες με το άρθρο αυτό κυρώσεις επιβάλλονται παράλληλα και ανεξάρτητα από ποινικές ή διοικητικές που τυχόν προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

Για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε Περιφέρειες και Δήμους, μετά την κατάργηση των Νομαρχών, Νομαρχιακών Συμβουλίων και Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων βλέπε σχετικά άρθρα Ν. 3852/2010 (Α 138) «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ».

Άρθρο 3

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

1. Η Γραμματεία του Πειθαρχικού Συμβουλίου του νομού της έδρας του λεωφορείου ή του συγκοινωνιακού φορέα, για κάθε αναφορά καταναλωτή για

παράβαση που αναφέρεται στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, που υποβάλλεται απευθείας ή διαβιβάζεται σ' αυτή από τις αρμόδιες υπηρεσίες, σχηματίζει σχετικό φάκελο και καλεί εγγράφως τον παραβάτη σε υποβολή γραπτών εξηγήσεων μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κοινοποίηση της πιο πάνω κλήσης. Φάκελο, επίσης, σχηματίζει για κάθε έκθεση παράβασης των αρμοδίων οργάνων, ήτοι, των Μικτών Κλιμακίων Ελέγχου, του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, ή της Ελληνικής Αστυνομίας, τα οποία για κάθε παράβαση που βεβαιώνουν συντάσσουν σχετική έκθεση και την αποστέλλουν το αργότερο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την σύνταξη της, στη Γραμματεία του Πειθαρχικού Συμβουλίου του νομού που έχει την έδρα του το λεωφορείο ή ο συγκοινωνιακός φορέας. Αντίγραφο της εκθέσεως κοινοποιείται στον παραβάτη με κλήση για υποβολή γραπτών εξηγήσεων μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της εκθέσεως.

2. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας που δόθηκε στον παραβάτη για παροχή γραπτών εξηγήσεων στις αναφορές των καταναλωτών ή στις εκθέσεις των οργάνων, ο Πρόεδρος του Πειθαρχικού Συμβουλίου αν μεν θεωρήσει ως αβάσιμες τις αιτιάσεις, θέτει τον φάκελο στο αρχείο, άλλως, προσδιορίζει με πράξη του την ημέρα κατά την οποία θα συζητηθεί η υπόθεση. Η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της συνεδρίασης ανακοινώνονται εγγράφως στον παραβάτη τέσσερις (4) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, με κλήση για παράστασή του κατά την εκδίκαση αυτής.

3. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο εκδίδει την απόφασή του εντός δύο (2) μηνών από τη συζήτηση της υποθέσεως. Η απόφαση κοινοποιείται στον παραβάτη με απόδειξη παραλαβής και με σύνταξη του σχετικού αποδεικτικού επιδόσεως, στη συνέχεια δε, αποστέλλεται στην οικεία Δ.Ο.Υ. του παραβάτη για βεβαίωση και είσπραξη του προστίμου, σύμφωνα με τις διατάξεις περί είσπραξέως δημοσίων εσόδων.

Άρθρο 4 **ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΜΟΙΒΗΣ**

Η αποζημίωση του προέδρου, των μελών και του γραμματέα του Πειθαρχικού συμβουλίου του παρόντος προεδρικού διατάγματος καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν. 1505/1984 (Α'194).

Άρθρο 5 **ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

Αθήνα, 30 Μαΐου 2003

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ